

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2021/1877**ze dne 22. října 2021****o rámci opatření zaměřených na začleňování pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity na období 2021–2027****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 165 odst. 4 a čl. 166 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013 ⁽¹⁾, a zejména na článek 15 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/888 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Evropský sbor solidarity a zrušují nařízení (EU) 2018/1475 a (EU) č. 375/2014 ⁽²⁾, a zejména na čl. 16 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropská rada při několika příležitostech vyjádřila potřebu posílit a rozšířit program Erasmus+. V rámci konzultací o hodnocení v polovině období programu Erasmus+ (2014–2020) zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1288/2013 ⁽³⁾ a o programu, který by zmíněný program nahradil ⁽⁴⁾, bylo dále stanoveno, že program Erasmus+ musí pokračovat ve stávajícím rozsahu, struktuře i mechanismech provádění. Zároveň bylo konstatováno, že je třeba provést řadu zlepšení, například zajistit, aby byl program Erasmus+ inkluzivnější, jednodušší a pro příjemce zvladatelnější.
- (2) Jak nařízení o programu Erasmus+, tak nařízení o Evropském sboru solidarity stanoví, že Komise vypracuje rámec opatření zaměřených na začleňování pro osoby s omezenými příležitostmi ⁽⁵⁾. Vzhledem k tomu, že programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity jsou si podobné, pokud jde o některé cílové skupiny (osoby s omezenými příležitostmi v rámci programu Erasmus+ a mladé lidi s omezenými příležitostmi v rámci programu Evropský sbor solidarity), povahu prováděcích struktur obou programů a strukturu financování, měl by být vytvořen společný rámec opatření zaměřených na začleňování.
- (3) Rámec opatření zaměřených na začleňování by měl brát v potaz oblasti intervence týkající se globálních výzev stanovené v příloze III bodě 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ⁽⁶⁾, jakož i pracovní plán Evropské unie v oblasti sportu na období 2021–2024. Organizace, jako jsou subjekty získávající granty v rámci dotčených programů, hrají klíčovou úlohu při realizaci začleňování, zejména pokud jde o organizační rozvoj, získávání a budování dalších kapacit pro řešení projektů začleňování a požadavků týkajících se přístupnosti, podporu inkluze napříč organizací a oslovování a podporu účastníků před projektem, v jeho průběhu i po jeho skončení.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 1. Dále jen „nařízení o programu Erasmus+“.

⁽²⁾ Úř. věst. L 202, 8.6.2021, s. 32. Dále jen „nařízení o Evropském sboru solidarity“. Na program Erasmus+ a program Evropský sbor solidarity se také bude dále společně odkazovat jako na „dotčené programy“.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1288/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí program „Erasmus+“: program Unie pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport a zrušují rozhodnutí č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 50).

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013 (Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ Nařízení o programu Erasmus+ definuje „osobu s omezenými příležitostmi“ ve svém čl. 2 bodě 25 do značné míry stejně jako nařízení o Evropském sboru solidarity „mladé lidi s omezenými příležitostmi“ ve svém čl. 2 bodě 4. V tomto rozhodnutí se na tyto osoby bude odkazovat také jako na „účastníky s omezenými příležitostmi“.

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí č. 466/2014/EU a zrušují nařízení (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1).

- (4) V některých případech je pravděpodobnost účasti osob s omezenými příležitostmi na dotčených programech nižší z finančních důvodů – ať již vzhledem k jejich ekonomické situaci, nebo kvůli vyšším nákladům na účast spojeným s jejich specifickou situací, jak je tomu často u osob se zdravotním postižením. V takových případech by mohla být jejich účast usnadněna poskytnutím cílené finanční podpory.
- (5) Nedostatečné povědomí o dostupnosti zvláštních opatření pro osoby s omezenými příležitostmi může vést k menší účasti těchto cílových skupin. Je třeba vyvinout větší úsilí a zvýšit informovanost i povědomí těchto osob o existujících příležitostech a o tom, jak se k nim dostat.
- (6) Organizace se vyzývají, aby pojalý začleňování a rozmanitost v souladu se svými potřebami a potřebami své komunity. Zaměstnanci, kteří se ve svých organizacích zabývají speciálně otázkami začleňování a rozmanitosti a účastníky s omezenými příležitostmi, mohou v oblasti podpory osob s omezenými příležitostmi spolupracovat s kolegy z jiných organizací. S cílem pomoci zvýšit jejich kapacitu v tomto ohledu lze sjednat různé formy podpory, jako jsou školení, vzájemné učení a možnosti stínování na pracovišti.
- (7) Silný podpůrný přístup k účastníkům s omezenými příležitostmi je klíčem k odstranění překážek bránících jejich plné účasti na dotčených programech.
- (8) Začleňování a rozmanitost patří mezi kritéria výběru žádostí o financování a přidělování finanční podpory. V procesu udělování grantů mohou být upřednostňovány kvalitní projekty, které se aktivně zabývají začleňováním a rozmanitostí a které zahrnují účastníky s omezenými příležitostmi.
- (9) Osoby s omezenými příležitostmi by měly být oslovovány ve svém osobním prostředí, a to přizpůsobením přístupu jejich specifickým potřebám v oblasti informací a přístupnosti. Důležitým faktorem úspěchu při poskytování informací nedostatečně zastoupeným skupinám je spolupráce se zúčastněnými stranami, které s těmito cílovými skupinami pracují, a zapojení uživatelů na místní a regionální úrovni.
- (10) Specializované monitorovací činnosti využívající souboru specifických ukazatelů by měly poskytovat takové kvalitativní a kvantitativní údaje, které by postupem času mohly napomoci k ještě strategičtějšimu a cílenějšimu využívání rozpočtu, jenž je v rámci dotčených programů k dispozici.
- (11) Ve vnitrostátním kontextu již určitá opatření zaměřená na začleňování mohla být zavedena. Doplnkovost a součinnost s opatřeními zavedenými tímto rámcem mohou přispět k dosažení většího dopadu při oslovování a podpoře účastníků s omezenými příležitostmi.
- (12) Toto rozhodnutí a akční plány pro začleňování, jež budou následovat, by měly respektovat základní práva a dodržovat zásady uznané Listinou základních práv Evropské unie ⁽⁷⁾. Měly by rovněž zajistit plné dodržování práva na nediskriminaci a podporovat uplatňování článku 21 Listiny.
- (13) Aktéři zapojení do posilování aspektu inkluзивity a různorodosti v programech Erasmus+ a Evropský sbor solidarity jsou heterogenní a přispívají k rozvoji nápadů a nových nebo zdokonalených mechanismů; zároveň jde o subjekty, jež mají největší vliv na propagaci začleňování a rozmanitosti,

(7) Dále jen „Listina“.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

KAPITOLA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Toto rozhodnutí stanoví rámec opatření zaměřených na začleňování pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity na období víceletého finančního rámce 2021–2027.
2. Stanoví cíle rámce a opatření a mechanismy, které mají být provedeny.

Článek 2

Cíle rámce opatření zaměřených na začleňování

1. Obecným cílem rámce opatření zaměřených na začleňování je usnadnit přístup k programům Erasmus+ a Evropský sbor solidarity osobám s omezenými příležitostmi, zajistit zavedení opatření k odstranění překážek, které mohou tomuto přístupu bránit, a sloužit jako základ pro další prováděcí pokyny uvedené v příloze. Na základě zásady, že dotčené programy musí být přístupné všem lidem bez ohledu na překážky, kterým by snad mohli čelit, je cílem rámce nikoho neopomenout a přispět k inkluzivnějším společnostem.
2. Rámec opatření zaměřených na začleňování má čtyři konkrétní cíle:
 - a) zajistit, aby se začleňování a rozmanitost staly průřezovými prioritami a základními zásadami;
 - b) v rámci koncepce dotčených programů a rozpočtu přiděleného na jejich opatření zajistit nabídku inkluzivních prvků a mechanismů a zajistit, aby byl ve všech fázích řízení dotčených programů zohledněn důraz na začleňování a rozmanitost;
 - c) zavést jednotné chápání konceptu osob, které lze považovat za osoby s omezenými příležitostmi, a podporovat pozitivní přístup k rozmanitosti;
 - d) podporovat přijímající organizace při vytváření kvalitnějších projektů, které se zabývají začleňováním a rozmanitostí, a při navrhování a provádění projektů inkluzivnějším a různorodějším způsobem.
3. Příloha tohoto rozhodnutí obsahuje demonstrativní seznam opatření, která Komise přijala a přijme, aby mohla poskytnout pokyny k provádění opatření zaměřených na začleňování v programech Erasmus+ a Evropský sbor solidarity.

KAPITOLA II

OPATŘENÍ ZAMĚŘENÁ NA ZAČLEŇOVÁNÍ

Článek 3

Formy učení

Dotčené programy musí nabízet flexibilní a přístupné formy učení, které umožní oslovit široké cílové skupiny, čímž se zvýší zapojení osob s omezenými příležitostmi do činností v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, mládeže, sportu a solidarity.

Článek 4

Podpora pro účastníky s omezenými příležitostmi

Mechanismy pro odpovídající přípravu a podporu účastníků s omezenými příležitostmi před účastí na dotčených programech, v jejich průběhu a po jejich skončení, jako jsou přípravné návštěvy, jazyková podpora, posílené mentorství a odborné vedení, musí být k dispozici a musí být řádně financovány.

Článek 5

Podpora pro organizace

Zavedou se mechanismy, které budou:

- a) podporovat organizace při faktickém začleňování, zejména pokud jde o organizační rozvoj, přístupnost a interakci s účastníky s omezenými příležitostmi před projektem, v jeho průběhu i po jeho skončení. To může mít podobu podpůrných činností pro zaměstnance, kteří se v organizacích zabývají speciálně začleňováním a rozmanitostí, jako je odborná příprava a příležitosti k tematickému vytváření sítí, aby spolupracovali na podpoře osob s omezenými příležitostmi a zajistili inkluzivní výběrová řízení;
- b) podporovat organizace v jejich klíčové úloze oslovovat a informovat potenciální účastníky s omezenými příležitostmi o různých příležitostech a podpůrných mechanismech, které jim dotčené programy nabízejí.

Článek 6

Finanční podpora

1. Dotčené programy poskytnou přiměřené úrovně finanční podpory účastníkům s omezenými příležitostmi, čímž přispějí k odstranění překážek, které jim brání účastnit se činností dotčených programů za stejných podmínek, jaké mají ostatní účastníci. To zahrnuje zohlednění nejvhodnějších mechanismů pro poskytování takové podpory.
2. Dotčené programy posílí finanční podporu organizací, které pracují s účastníky s omezenými příležitostmi, čímž zohlední dodatečné úsilí, které musí organizace vynaložit, aby tyto cílové skupiny účinně zapojily do svých projektových činností.

Článek 7

Výběrové řízení

Při udělování grantů mohou být upřednostněny kvalitní projekty, které aktivně řeší začlenění a zapojení účastníků s omezenými příležitostmi.

Článek 8

Uživatelská vstřícnost programových dokumentů

Dotčené programy zajistí, aby žádosti a referenční dokumenty byly uživatelsky vstřícné, přístupné a dostupné v různých jazycích. Zmíněné dokumenty mají jasnou strukturu a používají jednoduchý jazyk s cílem podpořit potřeby osob s omezenými příležitostmi.

Článek 9

Odborná příprava

V rámci dotčených programů může být poskytnuto financování na odbornou přípravu zaměřenou na začleňování osob s omezenými příležitostmi a určenou mimo jiné odborníkům, odborníkům z praxe, zaměstnancům organizací a účastníkům. Odborná příprava je zaměřena na vytváření příležitostí pro výměnu osvědčených postupů, budování kompetencí a podporu inovativních nápadů týkajících se opatření zaměřených na začleňování.

Článek 10

Podpůrný přístup

Dotčené programy poskytují kvalitativní podporu pro opatření zaměřená na začleňování prostřednictvím národních agentur pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity a Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA), jakož i prostřednictvím struktur, jako jsou střediska pro podporu, možnosti pokročilého vzdělávání a odborné přípravy (SALTO) v oblasti začleňování a rozmanitosti.

Článek 11

Komunikační činnosti

Je možné, že informace a osvěta o příležitostech, které nabízejí dotčené programy, a mechanismy na podporu začleňování budou muset být pro každou kategorii účastníků s omezenými příležitostmi přizpůsobeny vnitrostátnímu a odvětvovému kontextu. Za tímto účelem se prováděcí organizace vyzývají, aby poskytovaly vhodné a dostupné informační materiály, zřídily různé informační a osvětové kanály, sdílely osvědčené postupy a aktivně se zaměřovaly na organizace působící v oblasti začleňování a rozmanitosti a navazovaly s nimi kontakt. Tyto úkoly plní zejména národní agentury pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity. Na podporu plnění těchto úkolů jsou v národních agenturách jmenováni úředníci pro začleňování a rozmanitost.

KAPITOLA III

MONITOROVÁNÍ A PODÁVÁNÍ ZPRÁV

Článek 12

Monitorovací činnosti

1. Po dobu trvání dotčených programů shromažďují relevantní údaje zejména Komise, národní agentury pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity a agentura EACEA, a to prostřednictvím kombinace zdrojů, jako jsou nástroje IT na podporu provádění dotčených programů nebo průzkumy mezi účastníky.
2. Úkoly spojené s monitorováním bude provádět Komise s pomocí národních agentur pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity a agentury EACEA a prostřednictvím analýz *ad hoc*, přičemž budou dodržována příslušná pravidla pro ochranu údajů a postupy pro zpracování citlivých osobních údajů.

Článek 13

Akční plány pro začleňování

1. Národní agentury pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity vypracují jako nedílnou součást svých pracovních programů akční plány pro začleňování, jež jsou založeny na tomto rámci opatření zaměřených na začleňování, přičemž věnují zvláštní pozornost konkrétním problémům souvisejícím s přístupem k dotčeným programům ve vnitrostátním kontextu. Pravidelně podávají Komisi zprávy o pokroku dosaženém při provádění svého akčního plánu pro začleňování.
2. Komise provádění těchto akčních plánů pro začleňování pravidelně sleduje.
3. V případě potřeby poskytne Komise národním agenturám k jejich akčním plánům pro začleňování doporučení a připomínky zaměřené na zlepšení koncepce, provádění a sledování obsahu těchto akčních plánů.

Článek 14

Podávání zpráv

Komise pravidelně zveřejňuje zprávy o pokroku dosaženém při provádění opatření zaměřených na začleňování, zejména prostřednictvím hodnocení dotčených programů v polovině období a výročních zpráv o činnosti.

Článek 15

Doplňkovost a součinnost

1. Při provádění opatření zaměřených na začleňování mohou národní agentury zajistit doplňkovost s jinými stávajícími vnitrostátními integračními opatřeními, aby se maximalizoval dopad tohoto úsilí na účastníky s omezenými příležitostmi.
2. Je třeba usilovat o součinnost s jinými fondy Unie a s vnitrostátními fondy, aby se zvětšil dopad na osoby s omezenými příležitostmi a posílila jejich podpora.

KAPITOLA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 16

Společná tvorba

1. Provádění těchto opatření, jež mají zajistit větší inkluzivnost a rozmanitost dotčených programů, probíhá v duchu společné tvorby, v neustálém dialogu s příslušnými zúčastněnými stranami, zejména mezinárodními a vnitrostátními organizacemi a sítěmi působícími v oblasti začleňování a rozmanitosti, odborníky, odborníky z praxe a samotnými účastníky, národními agenturami pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, agenturou EACEA, středisky SALTO, výborem pro Erasmus+ a zástupci dalších orgánů Unie.
2. Tento dialog může být zasazen do široké škály prostředí, od evropských akcí až po pracovní skupiny *ad hoc*, cílené konzultace nebo příležitosti k odborné přípravě a vytváření sítí kontaktů, ať už fyzicky, on-line nebo v hybridním režimu.

Článek 17

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 22. října 2021.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

Pokyny k provádění opatření zaměřených na začleňování pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity

Komise může po konzultaci se zúčastněnými stranami vypracovat další podrobnosti týkající se provádění opatření zaměřených na začleňování a stanovených v tomto rozhodnutí, a to v prováděcích pokynech, které se budou vytvářet a aktualizovat po celou dobu trvání programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity na období 2021–2027.

V průběhu řádného programového cyklu mohou být vypracovány a postupně doladěny tyto pokyny:

- 1. Referenční dokumenty programu:** Komise může zúčastněným stranám poskytnout pokyny týkající se způsobů provádění opatření v oblasti začleňování a rozmanitosti v dokumentech, jako jsou výzvy k podávání návrhů a programoví průvodci, v pokynech pro odborníky hodnotící návrhy projektů, jakož i ve formulářích žádostí a dalších technických dokumentech, jako je strategie pro začleňování a rozmanitost ⁽¹⁾.
- 2. Činnosti v rámci řízení národních agentur pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity:** Národní agentury v rámci svého pravidelného procesu hodnocení informují o dopadu svých národních plánů v oblasti začleňování a rozmanitosti a o tom, jak tyto plány přispívají k celkovým cílům dotčených programů v oblasti začleňování a rozmanitosti na úrovni Unie.
- 3. Komunikační materiály a strategické pokyny:** Kromě referenčních dokumentů k dotčeným programům může Komise vypracovat další pokyny s užitečnými doporučeními a příklady úspěšných projektů a osvědčených postupů, jež budou určeny pro národní agentury pro programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, Evropskou výkonnou agenturu pro vzdělávání a kulturu (EACEA) a pro přijímající organizace a potenciální účastníky s omezenými příležitostmi, aby se tak kvalitativně podpořilo provádění opatření v oblasti začleňování a rozmanitosti a zvýšila informovanost o různých nabízených příležitostech. Tyto materiály a pokyny se vypracují ve spolupráci s příslušnými zúčastněnými stranami v dotčené oblasti.

V případě potřeby Komise s podporou příslušných prováděcích struktur zajistí široký dosah materiálů uvedených v druhém pododstavci bodě 3, a to prostřednictvím specializovaných internetových stránek, sociálních médií a dalších forem komunikace v zájmu zajištění viditelnosti a informovanosti pro potenciální příjemce a účastníky s omezenými příležitostmi, jakož i podpory aktivního zapojení potenciálních příjemců a účastníků s omezenými příležitostmi do procesu spoluvytváření inkluzivnějších a rozmanitějších programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_en